

USTAWA O ZAWODACH LEKARZA I LEKARZA DENTYSTY

Komentarz

redakcja naukowa Marcin Kopeć

Elżbieta Buczek, Łukasz Caban, Łukasz Dziamski
Wojciech Grecki, Marcin Kopeć, Agata Plichta
Lidia Retkowska-Mika, Monika Urbańska

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

USTAWA O ZAWODACH LEKARZA I LEKARZA DENTYSTY

Komentarz

redakcja naukowa Marcin Kopeć

Elżbieta Buczek, Łukasz Caban, Łukasz Dziamski

Wojciech Grecki, Marcin Kopeć, Agata Plichta

Lidia Retkowska-Mika, Monika Urbańska

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 5 sierpnia 2016 r.

Wydawca
Izabella Matecka

Redaktor prowadzący
Kinga Zając

Opracowanie redakcyjne
Szymon Makuch

Łamanie
Wolters Kluwer

Autorstwo poszczególnych części:

Elżbieta Buczek – art. 15–16, 16c–16l, 50a, 52b, 57, 58

Łukasz Caban – art. 16t–19j, 31, 33, 36–38, 40–42, 44

Łukasz Caban i Monika Urbańska – art. 30, 32, 34–35

Łukasz Dziamski – art. 14a–14f

Wojciech Grecki – art. 6b–9b

Marcin Kopeć – art. 1–6a, 10–14, 21–29, 47–48, 59–69

Agata Plichta – art. 16a–16b, 16m–16s, 43, 49, 53, 57a

Lidia Retkowska-Mika – 45–46

Monika Urbańska – art. 20–20b, 39

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawoLubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2016

ISBN: 978-83-8092-345-4

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	7
Wstęp	19
Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. – o zawodach lekarza i lekarza dentysty	21
Rozdział 1. Przepisy ogólne	23
Rozdział 2. Prawo wykonywania zawodu lekarza	51
Rozdział 2a. Lekarski Egzamin Końcowy i Lekarsko-Dentystyczny Egzamin Końcowy	150
Rozdział 3. Kształcenie podyplomowe	239
Rozdział 4. Eksperyment medyczny	625
Rozdział 5. Zasady wykonywania zawodu lekarza	657
Rozdział 6. Przepisy karne	823
Rozdział 7. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe	836
Bibliografia	843
Skorowidz przedmiotowy	853
Autorzy	865

WYKAZ SKRÓTÓW

1. Źródła prawa

Prawo unijne i międzynarodowe

- dyrektywa
2001/83/WE
- dyrektywa 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz. Urz. WE L 311 z 28.11.2001, s. 67; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 27, s. 69, z późn. zm.)
- dyrektywa
2005/36/WE
- dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, s. 22, z późn. zm.)
- TFUE
- Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana: Dz. Urz. UE C 202 z 7.06.2016, s. 47)

Prawo polskie

Ustawy

- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 380 z późn. zm.)
- k.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1137 z późn. zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- k.p. – ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 z późn. zm.)
- k.p.a. – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.)
- k.p.c. – ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 101 z późn. zm.)
- k.p.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.)
- k.r.o. – ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 2082 z późn. zm.)
- k.s.h. – ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1030 z późn. zm.)
- k.w. – ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1094 z późn. zm.)

- nowelizacja z dnia 28 kwietnia 2011 r. – ustawa z dnia 28 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. Nr 113, poz. 658)
- nowelizacja z dnia 9 października 2015 r. – ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1991 z późn. zm.)
- p.a.s.c. – ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. poz. 1741 z późn. zm.)
- p.p.s.a. – ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 718 z późn. zm.)
- pr. adw. – ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 615 z późn. zm.)
- pr. farm. – ustawa z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (tekst jedn.: Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271 z późn. zm.)
- p.s.w. – ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.)
- u.c.ch.z. – ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 2126 z późn. zm.)
- u.d.i.p. – ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 2058 z późn. zm.)
- u.d.l. – ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 618 z późn. zm.)
- u.f.p. – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.)
-

- u.i.d.p.r.z. – ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1114 z późn. zm.)
- u.i.l. – ustawa z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 522)
- u.o.d.o. – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 922)
- u.p.o.o. – ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 827 z późn. zm.)
- u.p.p. – ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 186 z późn. zm.)
- u.s.d.g. – ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 584 z późn. zm.)
- u.s.i.o.z. – ustawa z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 636 z późn. zm.)
- u.s.n.t.n. – ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 882)
- ustawa o PRM – ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 757 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. – ustawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. zmieniająca ustawę o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 580)
- u.ś.o.z. – ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze

-
- u.ś.p.u.s. – środków publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 581 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 372 z późn. zm.)
- u.w.m. – ustawa z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 876 z późn. zm.)
- u.z.l. – ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 464 z późn. zm.)
- u.z.p.p. – ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1435 z późn. zm.)
- u.z.u.k.z. – ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 65)

Rozporządzenia

- r.d.p.k. – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 maja 2012 r. w sprawie Dobrej Praktyki Klinicznej (Dz. U. poz. 489)
- r.k.l.o.s. – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 listopada 2009 r. w sprawie komisji lekarskich orzekających o stopniu zdolności do czynnej służby wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 735)
- r.l.e.k. – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 2012 r. w sprawie Lekarskiego Egzaminu Końcowego i Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego (Dz. U. poz. 903)

- r.n.l.w.z. – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 listopada 2011 r. w sprawie trybu powoływania i sposobu działania komisji orzekającej w przedmiocie niezdolności lekarza do wykonywania zawodu albo ograniczenia w wykonywaniu ściśle określonych czynności medycznych oraz trybu orzekania o niezdolności do wykonywania zawodu lekarza albo ograniczenia w wykonywaniu ściśle określonych czynności medycznych (Dz. U. Nr 246, poz. 1475)
- r.r.l.s.s. – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 kwietnia 2012 r. w sprawie rejestru lekarzy odbywających szkolenie specjalizacyjne (Dz. U. poz. 415)
- r.r.p.p.k. – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 grudnia 2006 r. w sprawie rejestru podmiotów prowadzących kształcenie podyplomowe lekarzy i lekarzy dentyków (Dz. U. Nr 239, poz. 1739)
- r.r.z.w.d.m. – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. poz. 2069)
- r.s.d.o.d. – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 października 2004 r. w sprawie sposobów dopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentyków (Dz. U. Nr 231, poz. 2326 z późn. zm.)
- r.s.l.l.d. – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyków (Dz. U. poz. 26)
- r.s.p.l. – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 września 2012 r. w sprawie stażu podyp-

- lomowego lekarza i lekarza dentystry (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 474)
- r.s.s.z. – rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 3 sierpnia 1961 r. w sprawie stwierdzenia zgonu i jego przyczyny (Dz. U. Nr 39, poz. 202)
- r.s.t.u. – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 lutego 2009 r. w sprawie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności w toku postępowania o uznanie kwalifikacji do wykonywania medycznych zawodów regulowanych (Dz. U. Nr 31, poz. 216)
- r.t.s.o.s. – rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 marca 2013 r. w sprawie trybu i sposobu odbywania szkolenia specjalizacyjnego przez lekarza będącego żołnierzem w czynnej służbie wojskowej oraz pełniącego służbę lub zatrudnionego w podmiocie leczniczym utworzonym przez Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. poz. 401)
- r.z.t.p. – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 283)
- r.z.w.s – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2011 r. w sprawie wysokości i sposobu uiszczania opłaty za zgłoszenie do Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego (Dz. U. Nr 245, poz. 1464)

Inne akty prawne

- KEL – Kodeks Etyki Lekarskiej (tekst jedn.: Biul. NRL 2004, nr 1, s. 1)

- o.w.d.ś. – obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wykazu dyplomów, świadectw i innych dokumentów poświadczających formalne kwalifikacje do wykonywania zawodu lekarza i lekarza dentystry przez obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej (M.P. poz. 567)
- regulamin LEK i LDEK – Regulamin Porządkowy Lekarskiego Egzaminu Końcowego i Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego, załącznik do zarządzenia nr 18/2012 Dyrektora Centrum Egzaminów Medycznych z dnia 31 października 2012 r. w sprawie Regulaminu Porządkowego Lekarskiego Egzaminu Końcowego i Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego, http://www2.mz.gov.pl/wwwfiles/ma_struktura/docs/regulaminlek_ldek_20130204.pdf
- regulamin PES – Regulamin przeprowadzania Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego, http://cem.edu.pl/legis/regulamin_PES_luty2012.pdf
- statut CEM – załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 czerwca 2010 r. w sprawie Centrum Egzaminów Medycznych (Dz. Urz. MZ z 2010 r. Nr 9, poz. 55)
- statut CMKP – załącznik do zarządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 października 2012 r. w sprawie nadania statutu Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego (Dz. Urz. MZ z 2012 r. poz. 79)

- u.sz.s.p.w. – uchwała nr 7 Nadzwyczajnego XI Krajowego Zjazdu Lekarzy z dnia 25 lutego 2012 r. w sprawie szczegółowego sposobu przeprowadzania wizytacji praktyki zawodowej lekarza i lekarza dentystry oraz sposobu wyboru osób wykonujących czynności wizytacyjne, http://www.nil.org.pl/__data/assets/word_doc/0005/43286/zu-7-w-spr.-regulaminu-wizytacji.docx

Projekty aktów prawnych

- projekt r.l.e.k. – projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie Lekarskiego Egzaminu Końcowego i Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego (druk nr 3763 Sejmu VII kadencji, cz. 2)
- projekt r.s.l.l.d. – projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyistów (druk nr 3763 Sejmu VII kadencji, cz. 2)
- projekt r.r.p.k. – projekt rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej w sprawie regulaminu postępowania kwalifikacyjnego oraz trybu i sposobu odbywania szkolenia specjalizacyjnego przez lekarza będącego żołnierzem w czynnej służbie wojskowej, a także pełniącego służbę lub zatrudnionego w podmiocie leczniczym, dla którego podmiotem tworzącym jest Minister Obrony Narodowej (druk nr 3763 Sejmu VII kadencji, cz. 2).

2. Czasopisma i publikatory

- Biul. NRL – Biuletyn Naczelnej Rady Lekarskiej

Biul. SN	–	Biuletyn Sądu Najwyższego
CBOSA	–	Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych
CzPKiNP	–	Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych
Dz. Urz. MZ	–	Dziennik Urzędowy Ministra Zdrowia
ECR	–	European Court Reports
EP	–	Edukacja Prawnicza
KPP	–	Kwartalnik Prawa Prywatnego
KPPubl.	–	Kwartalnik Prawa Publicznego
KZS	–	Krakowskie Zeszyty Sądowe
NPN	–	Nowy Przegląd Notarialny
ONSA	–	Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
ONSAiWSA	–	Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych
OSA	–	Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSNAPIUS	–	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSNC	–	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSNCP	–	Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izby Cywilnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSNKW	–	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karno i Wojskowa
OSNP	–	Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
OSNPG	–	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Wydawnictwo Prokuratury Generalnej
OSP	–	Orzecznictwo Sądów Polskich
OSPiKA	–	Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych

PiM	–	Prawo i Medycyna
PiP	–	Państwo i Prawo
PiZS	–	Praca i Zabezpieczenie Społeczne
PiŻ	–	Prawo i Życie
POSAG	–	Przegląd Orzecznictwa Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
PPP	–	Przegląd Prawa Publicznego
Prok. i Pr.	–	Prokuratura i Prawo
PS	–	Przegląd Sądowy
St. lur.	–	Studia Iuridica
ZNSA	–	Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego

3. Organy, instytucje

CEM	–	Centrum Egzaminów Medycznych
CMKP	–	Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego
NRL	–	Naczelna Rada Lekarska
NSA	–	Naczelny Sąd Administracyjny
ORL	–	okręgowa rada lekarska
RPO	–	Rzecznik Praw Obywatelskich
SKO	–	Samorządowe Kolegium Odwoławcze
TK	–	Trybunał Konstytucyjny
TS	–	Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
WSA	–	wojewódzki sąd administracyjny

4. Inne

CRL	–	Centralny Rejestr Lekarzy i Lekarzy Dentystów Rzeczypospolitej Polskiej
EFTA	–	Europejskie Porozumienie o Wolnym Handlu
EKS	–	elektroniczna karta szkolenia
LDEK	–	Lekarsko-Dentystyczny Egzamin Końcowy

LDEP	–	Lekarsko-Dentystyczny Egzamin Państwowy
LEK	–	Lekarski Egzamin Końcowy
LEP	–	Lekarski Egzamin Państwowy
PES	–	Państwowy Egzamin Specjalizacyjny
PEU	–	Państwowy Egzamin Umiejętności
PKE	–	Państwowa Komisja Egzaminacyjna
SMK	–	System Monitorowania Kształcenia Pracowników Medycznych

WSTĘP

Oddawany do rąk czytelnika komentarz do ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry został przygotowany przez praktyków wykonujących zawody prawnicze. Celem tak dobranego grona autorów było ukazanie komentowanej materii od jak najbardziej praktycznej strony, z uwzględnieniem dorobku teorii prawa, bogatej literatury przedmiotu oraz najbardziej aktualnego orzecznictwa sądowego.

W niniejszym opracowaniu położono szczególny nacisk na omówienie przepisów ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry, które mają charakter administracyjnoprawny. Wskutek licznych nowelizacji, wprowadzających zmiany w przepisach dotyczących egzaminów lekarskich i kształcenia podyplomowego, udział regulacji o charakterze administracyjnoprawnym w komentowanym akcie prawnym uległ znacznemu zwiększeniu. Ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentystry stanowi dziś, w swojej przeważającej części, element materialnego prawa administracyjnego.

Takie usytuowanie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry uprawnia do jej porównania z innymi ustawami, które regulują funkcjonowanie zawodów zaufania publicznego. Autorzy niniejszego komentarza z takiego zabiegu często korzystali, co okazało się w szczególności pomocne przy prawnej kwalifikacji poszczególnych czynności organów samorządu zawodowego oraz innych podmiotów administrujących, których kompetencje zostały określone w ustawie. W opracowaniu pod-

jęto próbę jednoznacznej kwalifikacji tych czynności umiejscowionych w różnych fragmentach ustawy.

W komentarzu uwzględniono zmiany wprowadzone ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw, która po raz kolejny dokonała obszernej nowelizacji w zasadach dotyczących egzaminów medycznych i kształcenia podyplomowego. W treści komentarza uwzględniono również zmiany, które wejdą w życie 1 maja 2017 r.

USTAWA

z dnia 5 grudnia 1996 r.

o zawodach lekarza i lekarza dentysty¹

(tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 464; zm.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1633, poz. 1893, poz. 1991,
poz. 2199; z 2016 r. poz. 65, poz. 960, poz. 1070, *poz. 1239*)

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, s. 22, z późn. zm.).

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady i warunki wykonywania zawodów lekarza i lekarza dentystry.

1. Artykuł 1 u.z.l., zgodnie z § 21 ust. 1 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908 z późn. zm.), określa krąg osób, których ustawa dotyczy (zakres podmiotowy ustawy) oraz zakres spraw regulowanych ustawą (zakres przedmiotowy ustawy).
2. Od strony podmiotowej komentowana ustawa dotyczy osób zamierzających wykonywać oraz wykonujących zawody lekarza i lekarza dentystry.
3. Zawód lekarza i lekarza dentystry kwalifikuje się do szerszej kategorii – zawodu medycznego. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 618 z późn. zm.) przez pojęcie osoby wykonującej zawód medyczny rozumie się osobę uprawnioną, na podstawie odrębnych przepisów, do udzielania świadczeń zdrowotnych oraz osobę legitymującą się nabyciem facho-

wych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub w określonej dziedzinie medycyny.

4. Zawód lekarza i lekarza dentystry przynależy do grupy tzw. zawodów zaufania publicznego, o których mowa w art. 17 Konstytucji RP. Podstawową cechą zawodów zaufania publicznego jest powierzenie im dobra społecznego, jakim jest życie, zdrowie, bezpieczeństwo publiczne i ochrona praw (I. Sobieska, *Status zawodu zaufania publicznego podstawą samorządności* (w:) tejsze, *Doradztwo podatkowe. Funkcjonowanie i kierunki rozwoju*, LEX/el. 2012). Hubert Izdebski od zawodów zaufania publicznego wymaga spełniania co najmniej takich kryteriów, jak: regulowany charakter, posiadanie zdolności do autoregulacji, określenie standardów postępowania, posiadanie kodeksu etycznego oraz rzeczywiste funkcjonowanie zawodu w praktyce (H. Izdebski, *Sprawowanie pieczy nad należytych wykonywaniem zawodu przez samorządy zawodowe* (w:) *Zawody zaufania publicznego a interes publiczny – korporacyjna reglamentacja versus wolność wykonywania zawodu*, Warszawa 2002, s. 34–38). Zawód lekarza i lekarza dentystry powyższe kryteria spełnia, gdyż:

- 1) zgodnie z art. 16 ust. 1 u.d.l. działalność lecznicza jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 584 z późn. zm.). Uprzednio kwestia ta była regulowana w art. 49a u.z.l. – przepis ten został jednakże uchylony na podstawie art. 148 pkt 7 u.d.l.;
- 2) zasady funkcjonowania samorządu zawodowego lekarzy i lekarzy dentystry regulowane są ustawą z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 522);
- 3) po reaktywacji izb lekarskich w 1989 r., podczas Nadzwyczajnego II Krajowego Zjazdu Izb Lekarskich odbywającego się w 1991 r., przyjęto Kodeks Etyki Lekarskiej, który znowelizowano dwa razy: w 1993 r. na III Krajowym Zjeździe Lekarzy oraz w 2003 r. na Nadzwyczajnym VII Krajowym Zjeździe Lekarzy (tekst jedn.: Biul. NRL 2004, nr 1, s. 1).

5. Od strony przedmiotowej ustawa reguluje zasady i warunki wykonywania zawodu. Jak zauważa E. Zielińska: „Zasady to kategoria norm prawnych, które wyróżniają się doniosłością i szczególną rolą, jaką odgrywają w ramach wykonywania zawodu przez lekarza. Zasady wykonywania zawodu zawarte w ustawie mają charakter powszechny w tym sensie, że dotyczą wszystkich lekarzy wykonujących zawód, niezależnie od formy (sposobu) jego wykonywania oraz specjalności”. Do tej kategorii należy zaliczyć w szczególności normy usytuowane w rozdziale 1 i 5 u.z.l. Odnosnie do norm określających warunki, cytowana wyżej autorka zauważa, że „mają charakter bardziej szczegółowy i wymieniają konkretne okoliczności, które muszą wystąpić, aby dana osoba mogła wykonywać zawód w ogóle lub wykonywać określone czynności zawodowe w określonej formie” (E. Zielińska, *Komentarz do art. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty* (w:) *Ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Komentarz*, red. E. Zielińska, LEX/el. 2014). Do tej kategorii należy zaliczyć w szczególności normy usytuowane w rozdziałach 2–3 u.z.l., przy czym zgodzić się należy z cytowaną wcześniej E. Zielińską, że ustawodawca nie zawsze konsekwentnie przyporządkowuje zawarte w niej przepisy do kategorii zasad albo warunków. Komentowana ustawa wprowadza prawne ramy wykonywania zawodu, które równocześnie tworzą prawnie dopuszczalne warunki, w jakich mogą działać lekarz i lekarz dentysta (np. warunki eksperymentu medycznego).

Art. 2. 1. Wykonywanie zawodu lekarza polega na udzielaniu przez osobę posiadającą wymagane kwalifikacje, potwierdzone odpowiednimi dokumentami, świadczeń zdrowotnych, w szczególności: badaniu stanu zdrowia, rozpoznawaniu chorób i zapobieganiu im, leczeniu i rehabilitacji chorych, udzielaniu porad lekarskich, a także wydawaniu opinii i orzeczeń lekarskich.

2. Wykonywanie zawodu lekarza dentysty polega na udzielaniu przez osobę posiadającą wymagane kwalifikacje, potwierdzone odpowiednimi dokumentami, świadczeń określonych w ust. 1, w zakresie chorób zębów, jamy ustnej, części twarzowej czaszki oraz okolic przyległych.

2a. (uchylony)

Marcin Kopec – doktor nauk prawnych; radca prawny specjalizujący się w prawie administracyjnym i cywilnym; autor artykułów z zakresu prawa farmaceutycznego oraz medycznego.

W komentarzu zawarto szczegółowe i kompleksowe omówienie wszystkich zagadnień dotyczących zawodu lekarza i lekarza dentystry, uwzględniając najnowszy stan prawny, w tym zmiany ustawy, które wejdą w życie w dniu 1 maja 2017 r., a także zmiany wprowadzone m.in. ustawami o: zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw i zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw. Zaprezentowano również aktualne orzecznictwo sądowe oraz poglądy doktryny.

W publikacji położono szczególny nacisk na praktyczne ujęcie tematyki oraz omówienie procedur administracyjnych.

Opracowanie zostało przygotowane przez osoby pracujące w centralnej administracji rządowej oraz praktyków zajmujących się obsługą podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

Książka przeznaczona jest dla sędziów, adwokatów, radców prawnych oraz pracowników służby zdrowia, lekarzy i samorządu zawodowego. Będzie pomocnym źródłem wiedzy dla osób przystępujących do egzaminów lekarskich i specjalizacyjnych.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8092-345-4

CENA 149 ZŁ (W TYM 5% VAT)